

Pracoviště: Jesenická 31
Odbor/oddělení: Odbor výstavby/oddělení státní památkové péče

Tel.: (+420)583 388 111
Fax.: (+420) 583 213 587

Naše č. j.: MUSP 117883/2020
Naše sp. zn.: 111973/2020 VYS-PP/MOPA

Město Šumperk
nám. Míru 1
787 01 Šumperk

zast.
Městský úřad Šumperk
odbor MJP
nám. Míru 1
787 01 Šumperk

Vyřizuje: Monika Paulová DiS.
Tel.: (+420)583 388 204
E-mail: monika.paulova@sumperk.cz
mobil:(+420)721 341 665
Datum: 16.11.2020

ZÁVAZNÉ STANOVISKO

Městský úřad Šumperk, odbor výstavby, oddělení státní památkové péče, jako místně a věcně příslušný orgán státní památkové péče ve smyslu § 29 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní památkové péči“), obdržel dne 29.10.2020 žádost žadatele, kterým je Město Šumperk, IČO 00303461, nám. Míru č.p. 364/1, 787 01 Šumperk 1, kterého zastupuje na základě pověření ze dne 20.7.2020 Mgr. Milan Šubrt, vedoucí odboru MJP, Městský úřad Šumperk, IČO 00303461, nám. Míru č.p. 364/1, 787 01 Šumperk 1, o vydání závazného stanoviska v souladu s § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči, ve věci:

udržovacích prací - výměna střešní krytiny a související práce na objektu Kladská č.p. 233/1, Šumperk, pozemek parc. č. st. 100 v k.ú. Šumperk - nemovitá kulturní památka - měšťanský dům Geschaderův, rejstříkové číslo ÚSKP ČR 23277 / 8-1277.

Podle § 14 odst. 1 a 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, dle ustanovení § 149 odst. 1 a § 136 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „správní řád“), vydává správní orgán toto **závazné stanovisko**:

Práce: udržovací práce - výměna střešní krytiny a související práce na objektu Kladská č.p. 233/1, Šumperk, pozemek parc. č. st. 100 v k.ú. Šumperk - nemovitá kulturní památka - měšťanský dům Geschaderův, rejstříkové číslo ÚSKP ČR 23277 / 8-1277, spočívají dle předložené žádosti a PD pro SOH "Geschaderův dům ul. Kladská 233/1 v Šumperku - výměna střešní krytiny vč. souvisejících prací", zprac.: Jiří Frys - stavební projekce, Langrova 12, Šumperk, říjen 2020, ve: *výměně střešní krytiny včetně náhrady všech klempířských prvků a opravy souvisejících konstrukcí (nové klempířské prvky, oprava komínů, vikýřů, případná lokální oprava krovu); bude sejmuta stávající krytina včetně laťování, bude provedena kompletní náhrada střešního pláště za nový z důvodu dožilého materiálu střešní krytiny; krytina je navržena z dřevěného smrkového šindele – ručně štípaného a loupaného o délce 500 mm, rovného tvaru, šindele připevněné*

měděnými hřebíky; dvojitě překrytí (na místo stávajícího jednoduchého) na laťování 60 x 35 mm po cca 210-240 mm; všechny nové dřevěné prvky (krytina i laťování) budou ošetřeny – impregnovány ochrannými prostředky proti hnilobě a dřevokazným houbám – tyto musí být vhodné pro použití pro danou šindelovou smrkovou krytinu např. (Bochemit QB); po pokládce bude střecha opatřena finálním nátěrem na dřevo ve dvou vrstvách – barva nátěru se určí dle vzorků (např. Karbolineum extra ve vybraném odstínu); všechny navazující klempířské prvky budou nahrazeny novými – rovněž ve shodném materiálovém provedení jako stávající – tedy v mědi; klempířské výrobky se týkají nových střešních podokapních žlabů, válcových kotlíků, dešťových svodů, dále pak bude provedeno nové oplechování komínových těles a schodišťového světlíku; v prostoru světlíku jsou 3 okenní otvory – dřevěné výplně budou repasovány – odstraněny barvy z rámu a nahrazeny novými nátěry – základní barvou + dvěma vrchnímu syntetickými nátěry; omítky na komínových tělesech budou otlučeny a nahrazeny novou jádrovou omítkou včetně finální jemné omítky opatřené penetrační a silikátovou barvou ve světlém odstínu; konkrétní odstín bude upřesněn po předložení vzorníků barev dodavatele stavby; pískovcové hlavy komínových těles budou mechanicky očištěny a následně hydrofobizovány (v případě poškození budou vyspraveny kameníkem), u komínového tělesa z režného zdiva bude nově provedena betonová ukončující hlava ve stejném tvaru jako stávající betonovou hlavou; střešní výlezy rozměru 600 x 600 mm na střešní roviny budou rovněž vyměněny za nové – opět s oplechováním v mědi; v rámci sejmutí krytiny je možné, že některé tesařské prvky budou muset být nahrazeny novým řezivem – uvažováno je s výměnou cca 8 m³ řeziva; v případě nutné výměny bude postupováno s velkou šetrností ke stávající konstrukci krovu; prvky, které bude nutno vyměnit, budou nahrazeny novými v tradiční tesařské technologii – tedy tradiční spoje bez použití svorníků, hřebíků apod.; spoje budou odpovídat době vzniku objektu; veškeré spojovací prvky budou dřevěné z tvrdého dubového dřeva; na střešní rovině mansardového tvaru je umístěno 7 vikýřů; tyto budou repasovány včetně výplní otvorů; okna jsou oválného tvaru s členěním; zasklení je do drážky, tabulky jsou zalištovány; ve spodní části je okno z vnější strany opatřeno oplechováním z mědi, toto bude po repasi nahrazeno novým oplechováním; z boční strany jsou vikýře opatřeny svislými prkny – tyto budou nahrazeny novými; pokud nebude možné okna opravit, budou nahrazena svými věrnými kopiemi s použitím původních skel; profilovaný okap a přechod – zlom střechy v mansardě budou v případě dožití či poškození nahrazeny novými prvky ve stejném tvarovém a materiálovém provedení; hřeben střechy bude proveden klasickou technologií přesahu poslední vrstvy o max. délce 80 mm; poslední vrstva krytiny u hřebene a pod zlomem mansardy je olemována zubořezem na pero a drážku – tento prvek bude na nové střeše zachován; střecha má být osazena novými hromosvody (doplnění stávající soustavy), které mají být řešeny v samostatné části PD (viz s. 4 TZ) – tato část však k žádosti není přiložena;

jsou z hlediska zájmů státní památkové péče přípustné při dodržení následujících podmínek:

1. Případná oprava částí krovu musí být důsledně realizována formou kus za kus, tj. neudržitelné části tesařských konstrukcí budou doplněny tvarově identickými prvky se zachováním maximálního množství stávajících prvků krovu. Při všech plánovaných opravách a výměnách v krovu musí doplňované prvky a spoje vycházet z typu a charakteru celé konstrukce a svým provedením korespondovat s původními prvky a použitými tesařskými spoji;
2. Výkres řešící umístění doplnění hromosvodové soustavy bude předložen k odsouhlasení před zahájením prací.

Odůvodnění:

Městský úřad Šumperk, odbor výstavby, oddělení státní památkové péče, jako místně a věcně příslušný orgán státní památkové péče, obdržel dne 29.10.2020 žádost žadatele, kterým je Město Šumperk, IČO 00303461, nám. Míru č.p. 364/1, 787 01 Šumperk 1, kterého zastupuje na základě pověření ze dne 20.7.2020 Mgr. Milan Šubrť, vedoucí odboru MJP, Městský úřad Šumperk, IČO 00303461, nám. Míru č.p. 364/1, 787 01 Šumperk 1, o vydání závazného stanoviska v souladu s § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči, ve věci údržbových prací -

výměna střešní krytiny a související práce na objektu Kladská č.p. 233/1, Šumperk, pozemek parc. č. st. 100 v k.ú. Šumperk - nemovitá kulturní památka - měšťanský dům Geschaderův, rejstříkové číslo ÚSKP ČR 23277 / 8-1277. Dnem podání žádosti bylo dle § 44 odst. 1 správního řádu zahájeno řízení.

K zamýšleným pracím se písemně vyjádřil dne 9.11.2020 (doručeno dne 9.11.2020) NPÚ, ú.o.p. Olomouc pod č. jednacím NPU-391/85813/2020.

Měšťanský dům – Geschaderův, č.p. 233, Kladská 1, Šumperk, pozemek st. p. 100 v katastrálním území Šumperk, je nemovitá kulturní památka chráněná státem ve smyslu zákona o státní památkové péči, která je evidována v Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod rejstříkovým číslem 23277 / 8-1277. Předložený návrh řeší udržovací práce - výměnu střešní krytiny a související práce na výše uvedené kulturní památce.

Jde o nárožní patrový obdélný objekt s bočním úzkým dvorním křídlem a patrovými arkádami kolem otevřeného nádvoří. Fasáda je členěna profilovanými římsami a okenními šambránami s bohatě štukem zdobenými parapetními obrazci. V ose hlavního průčelí kamenný klasicistní portál s dveřmi zdobenými bohatou řezbou. V interiéru s trojtraktovou dispozicí jsou křížové a valené klenby s lunetami. Původní suterén je z části kamenný gotický, zčásti klasicistní s cihelnou klenbou. Objekt je ukončen mansardovou střechou s dřevěnými vikýři s oválnými okny se členěním a s volutovými motivy po stranách (po dvou vikýřích na jižní a severní straně střechy, tři vikýře na východní straně střechy), krytou smrkovým dřevěným šindelem v jednoduché krytí. Krov je vícepatrový, tvořený původní klasicistní krovovou konstrukcí, která prošla v 90. letech minulého století rozsáhlou opravou včetně výměny části nosných prvků. Nad střešní rovinou se nachází komínová tělesa – na hlavním objektu jsou čtyři omítané komíny se zaoblenou pískovcovou hlavou, na střeše dvorního křídla komín z režných cihel zakončený betonovou hlavou. Nad západní střešní rovinu hlavní střechy vystupuje také zděné těleso schodišťového světlíku kryté valbovou stříškou s šindelovou krytinou.

V souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu umožnil správní orgán účastníku řízení seznámení s podklady pro vydání závazného stanoviska. Účastník řízení se s podklady seznámil dne 12.11.2020 (k tomu Prohlášení ze dne 12.11.2020) s tím, že nemá připomínek.

Podmínka týkající se případné obnovy krovové konstrukce vychází ze zásady šetrnosti v přístupu k dochované historické substanci formu odborné konzervace; nové konstrukce a spojovací prvky je vhodné provádět materiálově, tvarově, konstrukčně a technologicky shodně s dochovanými stávajícími konstrukcemi včetně stejného způsobu povrchového opracování a úpravy, stejných rozměrů a s použitím identických konstrukčních spojů. Při všech plánovaných opravách a výměnách v krovu, které budou dle realizované prohlídky krovu lokálního charakteru, musí doplňované prvky a spoje vycházet z typu a charakteru celé konstrukce a svým provedením korespondovat s původními prvky a tesařskými spoji či prvky používanými na jiných odpovídajících stavbách. Případně silně poškozené části budou nahrazeny ve formě protézy svojí kopií s aplikací tzv. celodřevěných spojů s důsledným používáním plátování podélnými pláty včetně šikmočelného ukončení. Veškeré nově zabudované prvky by měly být z tesaného dřeva, příp. z hoblovaného řeziva. Tesařské spoje musejí být provedeny precizně. Důsledně je třeba dbát na perfektní lícování čelních srazů tak, aby byla zajištěna nejen statická funkce spoje, ale i původní vzhled daného konstrukčního prvku tak, aby napojení nepůsobilo rušivě. Tam, kde byl v minulosti použit k zajištění spoje dřevěný hřeb (čtyřhranný), je nutné jeho použití zopakovat. Hřeb bude z tvrdého a suchého, nejlépe dubového dřeva, ručně zpracovaný. Nepřípustné je použití kulatých prefabrikovaných kolíků stejně jako pojišťování spoje s pomocí disperzních, polyuretanových nebo jiných lepidel či tmelů nebo též pojištění strojním hřebíkem. Chráněna by měla být nejen samotná konstrukce krovu ale i povrchová úprava jednotlivých prvků včetně všech dochovaných detailů, jako jsou tesařské značky, datace, podpisy i geometrická a rozměrová značení. Až do začátku 20. století byly při stavbě střech používány tradiční tesařské konstrukce krovů z ručně tesaných trámů. Povrch byl v minulosti výsledkem práce s ručními nástroji – tj. lícování sekerami, kdy hladce opracovaný povrch trámů nebyl jen estetickým požadavkem, ale přispíval i k větší trvanlivosti a odolnosti konstrukce proti nadměrné vlhkosti a snižoval i riziko požáru. Proto je

zásadně nepřijatelné jakékoliv broušení povrchu krovových konstrukcí, jejich osekávání, neboť výsledkem je naprostá ztráta vypovídajících hodnot povrchu trámů.

Podmínka týkající se obnovy hromosvodové soustavy byla stanovena z důvodu absence řešení nových hromosvodů v příložené PD. S ohledem na skutečnost, že současný rozsah soustavy již není dostačující dle současných norem, bude nutné provést její doplnění. Současná soustava není poškozena, a proto lze využít stávajících prvků, které budou pouze doplněny o chybějící tak, aby soustava vyhovovala současným požadavkům. Jelikož se bude jednat pouze o doplnění bude umístění jímací tyče a vedení před realizací prací na místě stavby.

Protože předložený záměr má charakter nutné obnovy a údržby, nedojde realizací prací k narušení památkové hodnoty chráněné stavby a nebudou tak negativně dotčeny zájmy památkové péče.

Poučení:

Toto závazné stanovisko není samostatným rozhodnutím ve správním řízení, nýbrž je úkonem učiněným dotčeným orgánem pro řízení vedené stavebním úřadem. Jeho obsah lze napadnout pouze v rámci odvolání podanému proti rozhodnutí ve věci samé.

Monika Paulová DiS.
vedoucí oddělení

Obdrží:

do vlastních rukou:

Městský úřad Šumperk, odbor MJP, nám. Míru č.p. 364/1, 787 01 Šumperk 1
na vědomí:

Městský úřad Šumperk, odbor výstavby, Jesenická 31, 787 01 Šumperk 1
Národní památkový ústav, IDDS: 2cy8h6t